

គម្រោងពង្រឹងប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សវិស័យសុខាភិបាល

The Project for Strengthening Human Resources Development System of Co-medicals

ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានពីគម្រោង HRD-JICA

លេខ ៦

ខែធ្នូ ២០១០

សកម្មភាពរបស់អ្នកជំនាញការ Dr. Tamura

អ្នកជំនាញការ Dr. Tamura Yayoi ជានាយិកានៃមហាវិទ្យាល័យជាតិថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ បានមកបម្រើការងាររយៈពេលខ្លី ពីថ្ងៃទី ១៣ ដល់ថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ កន្លងទៅនេះក្នុងគម្រោងពង្រឹងប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សវិស័យសុខាភិបាលនៅនាយកដ្ឋាន អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ។ ការបង្កើតឱ្យមានច្បាប់ និងបទដ្ឋានសម្រាប់គិលានុបដ្ឋាក និង ឆ្លុបនៅកម្ពុជា ជាគោលដៅមួយដែលគម្រោងកំពុងដំណើរការ ប៉ុន្តែជាការចាប់ផ្តើមទាមទារឱ្យមានការយល់ដឹងស្តីពីប្រយោជន៍ចាំបាច់និងខ្លឹមសារនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋាន ពីសំណាក់ មន្ត្រីនៃក្រសួងសុខាភិបាល ក៏ដូចជាគណៈវិជ្ជាជីវៈទាំងអស់ ។ ដូច្នេះហើយទើបមានការប្រជុំមួយដែលបានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីថ្ងៃទី ១៥ខែធ្នូ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម

សាស្ត្រាចារ្យ ធា គ្រុយ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល ដើម្បីជម្រាបជូនអង្គប្រជុំឱ្យយល់ច្បាស់អំពីច្បាប់ទាក់ទងនឹងគិលានុបដ្ឋាក និងឆ្លុប នៅប្រទេសជប៉ុន និងច្បាប់នៅប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងឱ្យមានការឯកភាពគ្នាក្នុងរៀបចំបង្កើតឱ្យមាន ច្បាប់ និងបទដ្ឋានផ្សេងៗសម្រាប់ផ្នែកគិលានុបដ្ឋាក និង ឆ្លុប ។ នៅក្នុងការប្រជុំនេះ Dr. Tamura បាន ធ្វើការពន្យល់អំពីប្រវត្តិដែលទាក់ទងនឹងនៃការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រនៅប្រទេសជប៉ុន ដំណើរការនៃការបង្កើត ច្បាប់ និងបទដ្ឋានខ្លឹមសារ និងសារៈសំខាន់នៃច្បាប់ និងបទដ្ឋាន ។ បន្ទាប់ពីបទបង្ហាញរបស់ Dr. Tamura ថ្នាក់ដឹកនាំនៃក្រសួងសុខាភិបាលបានព្រមព្រៀង ផ្តោតទៅលើការបង្កើតឱ្យមាននូវច្បាប់ និង បទដ្ឋានសម្រាប់គិលានុបដ្ឋាក ។

លើសពីនេះទៅ ទៀតកាលពីថ្ងៃទី ២២ ខែធ្នូកន្លងទៅនេះ សិក្ខាសាលា មួយបានប្រព្រឹត្តទៅដោយមានការចូលរួមពីគណៈឆ្លុប គណៈគិលានុបដ្ឋាក និងថ្នាក់គ្រប់គ្រងផ្នែកថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រដែលអញ្ជើញមកពីសាលាបច្ចេកទេសថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ សាលាមធ្យមសិក្សាសុខាភិបាលភូមិភាគទាំង៤ និង មន្ទីរពេទ្យជាតិហើយបានធ្វើការពិភាក្សាអំពី ការរំពឹងទុករបស់ ថ្នាក់គ្រប់គ្រងនៃសាលា មន្ទីរពេទ្យ គណៈវិជ្ជាជីវៈ គ្រូពេទ្យ និង បុគ្គលិកអមវិជ្ជាសាស្ត្រ និង ប្រជាពលរដ្ឋចំពោះសកម្មភាព គិលានុបដ្ឋាក និងឆ្លុប និង ការពិភាក្សាអំពីភាពចាំបាច់នៃការបង្កើតឱ្យមានច្បាប់ និង បទដ្ឋាន ។

ខាងក្រោមនេះជាការអធិប្បាយនូវសកម្មភាពខ្លះរបស់អ្នកជំនាញការ Dr. Tamura :

កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃរបស់ Dr. Tamura

Dr. Tamura Yayoi

នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ សាស្ត្រាចារ្យនៅមហាវិទ្យាល័យ នៅប្រទេសជប៉ុន មានការមមាញឹកដោយហេតុថាចំនួន ១ភាគ ៣ បានចាកចេញមកប្រទេសកម្ពុជា ឯខ្លះទៀតចំណាយពេលធ្វើដំណើរទៅកន្លែងផ្សេងទៀតនៅក្នុងប្រទេសជប៉ុន ហើយសាស្ត្រាចារ្យដែលនៅសល់តាមមហាវិទ្យាល័យ មិនច្រើនប៉ុន្មានឡើយ ។ តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំបានមកប្រទេសកម្ពុជាជាមួយ Dr. Noriko Fujita ប្រធាន-ទីប្រឹក្សាគំរោង នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែធ្នូ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីស្វែងយល់អំពីប្រព័ន្ធច្បាប់ គិលានុបដ្ឋាក និងឆ្លុបនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា ហើយខ្ញុំគិតថា តើខ្ញុំអាចជួយ អ្វីបានតាមដែល អាចទៅ រួច ។ ខ្ញុំធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេសកម្ពុជា ចាប់តាំងពី ១ឆ្នាំកន្លះមុនមកម្ល៉េះ នៅពេលដែល Dr. Noriko មកការិ-

យាល់យរបស់ ខ្ញុំក្នុងគោលបំណងពិភាក្សាដើម្បីស្វែងយល់អំពី ប្រព័ន្ធច្បាប់ ប្រព័ន្ធអប់រំ និងស្ថានភាពជាក់ស្តែងផ្នែកគិលានុបដ្ឋាក និងឆ្លុបនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែចង់បញ្ចេញយោបល់ខ្លះៗលើបទពិសោធន៍ ខាងផ្នែករដ្ឋបាលដែលមានកន្លងមក ។ ក្រោយមក នៅខែសីហាគម្រោងនេះបានសម្រេចចិត្តជ្រើសយកអ្នកជំនាញការរយៈពេលវែងដែលធ្លាប់បានធ្វើការនៅប្រទេសឡាវ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងជាភាគីដៃគូសហប្រតិបត្តិការ ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល ។

នៅថ្ងៃទី ១៥ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០នៅក្នុងការប្រជុំនៅក្រសួងសុខាភិបាលគឺជាឱកាសដ៏ធំលើកទីមួយរបស់ខ្ញុំដែលបានមកបំរើការនៅកម្ពុជា

ខាងឆ្វេង: សាស្ត្រាចារ្យ ធា គ្រុយ និង ខាងស្តាំ Dr. Tamura

ពីខាងឆ្វេង Ms. Noriko Mochizuki Dr. Tamura Yayoi, និងវេជ្ជបណ្ឌិត ភ័ សំសុខ

និងជាឱកាស ដែលខ្ញុំបានបង្ហាញឱ្យស្តាប់អំពីច្បាប់ គិ-
ណានុបដ្ឋាក ឆ្នុប និង គិណានុបដ្ឋាកសុខភាពសាធារណៈ
រាប់បញ្ចូលអនុក្រឹត្យ និង បទបញ្ញត្តិ ផ្សេងទៀតក្រសួង
និង ធ្វើការពន្យល់អំពីការភាពចាំបាច់នៃប្រព័ន្ធច្បាប់
ទៅដល់មន្ត្រី សុខាភិបាលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធឱ្យបាន
យល់ពីភាពចាំបាច់នៃប្រព័ន្ធច្បាប់នេះ ។

ទោះបីជាមានច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ គិណានុ
បដ្ឋាក និងឆ្នុប ក៏ដោយក៏ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ មិនទាន់
មានភាពរឹងមាំនៅឡើយ ។ ដូច្នេះហើយយើងត្រូវ ធ្វើការ
កែលំអច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិទាំងនោះ ។ សិក្ខាសាលា
លើកទី១ បាន ប្រព្រឹត្តទៅដោយមានការចូលរួមពីគណៈ
ដឹកនាំសាលា និង ប្រធានផ្នែកថែទាំនៅតាមមន្ទីរពេទ្យ
ដែលបានប្រព្រឹត្ត ទៅ ១ ថ្ងៃមុនពេលដែលនាងខ្ញុំ
ត្រឡប់ទៅប្រទេសជប៉ុនវិញ ។ ខ្លឹមសារនៃសិក្ខាសាលា
នេះជាមូលដ្ឋាននៃការបង្កើតនូវច្បាប់ និងបទដ្ឋានផ្សេងៗ
សម្រាប់គិណានុបដ្ឋាក និង ឆ្នុបពេលជាមួយគ្នានោះដែរ
ខ្ញុំរង់ចាំស្វែងយល់ និង ចង់ដឹងពីទស្សនៈ របស់គិណានុ

បដ្ឋាក និង ឆ្នុប ទៅនឹងទំនាក់ទំនងសង្គម និង ការរំពឹង
ទុកចំពោះអ្នកប្រកប វិជ្ជាជីវៈជាគិណានុបដ្ឋាក និងឆ្នុប
នាថ្ងៃមុខ ។

ក្រៅអំពីសកម្មភាពខាងលើនេះ សារ
ព័ត៌មានមួយមានឈ្មោះ Nikkei នៅដែលចេញផ្សាយ
នាវដូវក្តៅបានចេញនូវ អត្ថបទដែលភ្ជាប់ជាមួយនូវ
រូបភាពដែលនិយាយអំពីការទទួលទានអាពិងនៅប្រ
ទេសកម្ពុជា ។ នៅពេលដែលត្រឡប់មកពីចុះទស្សនៈ
កិច្ចនៅសាលាបណ្តុះបណ្តាលភូមិភាគកំពង់ចាម នៅ-
តាមផ្លូវ ខ្ញុំបានឈប់នៅតាមដងផ្លូវ ដែលនៅទីនោះ-
មានលក់អាពិងបំពង ។ ខ្ញុំបានចាប់កាន់ អាពិងមួយដែល
មានប្រវែង ១០ ស.ម. ។ ខ្ញុំមិនមានអារម្មណ៍ថាខ្លាច
រអើរអ្វីឡើយ ។ ខ្ញុំបាននឹកឃើញថា ពីមុនមកក៏មាន
ជនជាតិជប៉ុន ទទួលទានអាពិងដែរ ប៉ុន្តែពុំសូវ
មានអ្នកណាហ៊ានប៉ះវាឡើយ ។

ខាងឆ្វេង លោកស្រី Osanai ប្រធានទីប្រឹក្សានៃ
គម្រោង MCH
ខាងស្តាំ Dr. Tamura

អាពិងវារនៅលើដៃ Dr. Tamura

ពីជ្រុងមួយនៃការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រនៅកម្ពុជា

Shinohara Saori និងក្រុមការងារ JOCV21 មន្ទីរពិសោធន៍នៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

មួយឆ្នាំកន្លះបានកន្លងផុតទៅបន្ទាប់ពីខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមមកធ្វើការ ជាមួយ
ក្រុមសហប្រតិបត្តិការស្ម័គ្រចិត្តក្រៅប្រទេសនៅតាមមន្ទីរពេទ្យ នៃប្រទេសកម្ពុជា
តាំងពីខែមិថុនាឆ្នាំ ២០០៩ ។ ដោយការងារខ្ញុំជាអ្នកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍
ខ្ញុំសូមឆ្លៀតឱកាសនេះ ជម្រាបជូននូវ សកម្មភាព និង ការងារនៅមន្ទីរពេទ្យ
បង្អែកខេត្តមួយនៅប្រទេសកម្ពុជាដែលត្រូវចំនាយពេល២ម៉ោងធ្វើដំណើរដោយ
រថយន្តពីទីក្រុងភ្នំពេញ ។

១. កន្លែងធ្វើការរបស់ខ្ញុំ

មន្ទីរពេទ្យដែលខ្ញុំធ្វើការស្ថិតនៅទីរួមក្រុងកំពង់ឆ្នាំងដែលស្ថិតនៅ
ប៉ែកខាងជើង និង មានចំងាយ ៩១ គ.ម.ពីទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
គឺមាន ពាក្យថា "កំពង់" និង "ឆ្នាំង" ដោយហេតុថាខេត្តនេះមានសម្បូរ
ទៅដោយ សិប្បកម្មធ្វើឆ្នាំងពីដីដែលជាមុខរបរ ប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន

មកដល់សព្វថ្ងៃ ។ ខេត្តនេះមានព្រំប្រទល់ ជាប់បឹង ទន្លេសាបដែលសម្បូរ ទៅដោយមច្ឆាជាតិ ។ ប៉ុន្តែនៅផ្នែកម្ខាងទៀតនៃខេត្ត សេវាសុខាភិបាល និង អាត្រាអក្ខរកម្ម នៅមានកំរិតទាបឡើយបើប្រៀប ធៀបទៅនឹងប្រជាជន រស់នៅតាមដងផ្លូវជាតិ ។

២. បន្ទប់មន្ទីរពិសោធន៍

២.១ បុគ្គលិក និងធនធានមនុស្ស

ប្រជាជនកម្ពុជាមានភាពស្របគ្នាទាក់ទង និងប្រកបមុខរបរតាម សម្ភារៈអាជីវា ។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ខ្ញុំរស់នៅដោយរីករាយ ដោយសារការជួយ ជ្រោមជ្រែងពីសំណាក់មិត្តរួមការងារ ។ បុគ្គលិកដែលធ្វើការនៅមន្ទីរ ពិសោធន៍ ភាគច្រើនជាគិលានុបដ្ឋាករបឋមដែលបានទទួលការបណ្តុះ បណ្តាលរយៈពេលខ្លីជាអ្នកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍ ។ នៅកន្លែងដែលខ្ញុំ ធ្វើការ បុគ្គលិកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍ ទាំងអស់មាន៧ នាក់ ប៉ុន្តែនៅក្នុងចំណោមនោះ មានតែបុគ្គលិកម្នាក់ដែល មានអាយុ ១៨ឆ្នាំ មានសញ្ញាប័ត្របច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍ ។ បុគ្គលិកភាគច្រើនអាច រកលទ្ធផលតេស្តមន្ទីរពិសោធន៍បាន ប៉ុន្តែពួកគេមិនអាច យល់បានថា តើលទ្ធផលតេស្តត្រឹមត្រូវរឺអត់ និង មិនអាច ដោះស្រាយជាមួយនិងការ គ្រប់គ្រងនិង ការគណនាខុសរឺត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះ ពួកគាត់តែង តែរាយការណ៍លទ្ធផល មន្ទីរពិសោធន៍ដែលមិនអាចទុក ចិត្តបាន ។

លើសពីនេះទៅទៀត បញ្ហាដែលយើងកំពុងជួបគឺ ប្រាក់បៀវត្សរ៍ រវាងមន្ទីរពេទ្យឯកជន និង រដ្ឋមានគម្លាតពីគ្នាយ៉ាងខ្លាំង ។ ជាទូទៅ នៅ ប្រទេសកម្ពុជា ប្រាក់បៀវត្សរ៍របស់មន្ត្រីរាជការមានកម្រិតទាប សូម្បី តែនៅតាមមន្ទីរ ពេទ្យក៏ដូច្នោះដែរ ។ ធនធានមនុស្សដែលទើបទទួលបាន ការបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសក៏ដូចជាធនធានមនុស្ស ដែលមានបទ ពិសោធន៍ច្រើនឆ្នាំ កម្រ នឹងមកធ្វើការនៅតាមមន្ទីរពេទ្យនៅតំបន់ជនបទ ណាស់ ។ ពួកគេភាគច្រើន ធ្វើការនៅតាមមន្ទីរពេទ្យនៅទីក្រុងភ្នំពេញ រឺមន្ទីរពេទ្យឯកជននៅជនបទ ដែលទទួលបានប្រាក់កំរៃខ្ពស់ ។ ដូច្នេះ ហើយ កង្វះធនធានមនុស្សនៅតាម មន្ទីរពេទ្យរដ្ឋបាន ថោទជាបញ្ហា ។

នៅបច្ចុប្បន្ននេះ មានអ្នកបច្ចេកទេស មន្ទីរពិសោធន៍ដែលមាន សមត្ថភាព នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ២ រូប ប៉ុន្តែក្នុង ពេលថ្មីៗនេះបានទទួលការ បញ្ជូនទៅ ធ្វើការនៅមន្ទីរពេទ្យផ្សេងនៅឆ្នាំ ២០១០ ។

២.២ អាគារ និង បរិក្ខារ

ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ

មន្ទីរពិសោធន៍វិទី

មន្ទីរពេទ្យបង្អែកនៅប្រទេសកម្ពុជាភាគច្រើនមាន ផ្នែកនីមួយៗ ស្ថិតនៅ អាគារដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។ ក្នុងកំឡុងពេល ៣ ទៅ ៤ ឆ្នាំ អាគារជា ច្រើនត្រូវបានសាងសង់ ។ នៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពង់ឆ្នាំងដែលខ្ញុំ ធ្វើការមានអាគារសង្គ្រោះ បន្ទាន់ដែលបានសាងសង់ក្រោម ជំនួយកូរ៉េ អា- គារផ្នែក ជំងឺអេដស៍ និង ជំងឺរបេង ផ្នែកជំងឺក្អកបានទទួលជំនួយពីអូស្ត្រាលី រួមទាំង ផ្នែកមន្ទីរពិសោធន៍បានសាងសង់ក្រោមជំនួយ NCHAD ។ ចុងសំរាមត្រូវបានដាក់នៅតាមកន្លែងនីមួយៗនៃមន្ទីរពេទ្យហើយត្រូវបាន សំអាតជារៀងរាល់ថ្ងៃដោយបុគ្គលិក អនាម័យ ។ នៅអាគារមន្ទីរពិសោធន៍

ក៏មាន កុំព្យូទ័រ ដែលគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ឧបករណ៍គណនាគ្រាប់ឈាម ឧបករណ៍ វាស់ជីវិតិមី ដែលជាជំនួយរបស់ NCHAD និង ក្រសួងសុខា ភិបាល និង សារធាតុគីមី សំខាន់ៗសម្រាប់មន្ទីរពិសោធន៍ដែលត្រូវបាន ចែកចាយក្រោម ការឧបត្ថម្ភ ពីផ្នែកជំងឺអេដស៍ និង កាមរោគ ។ នៅរាល់ ការផ្តល់បរិក្ខារពេទ្យទៅឱ្យមន្ទីរពេទ្យ បុគ្គលិក មន្ទីរពេទ្យតែងតែជួបនូវ ការលំបាកក្នុងការអានការ ណែនាំនៅលើឧបករណ៍ទាំងនោះ ដែលធ្វើឱ្យពិបាក ក្នុងការសម្របសម្រួលក្នុង ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទាំងនេះ និង គ្រប់គ្រង សារធាតុគីមី ដែលត្រូវរក្សា ទុក ។ នៅក្នុងនោះ មន្ទីរពេទ្យក៏ជួប នូវការ ខ្វះខាតសារធាតុគីមី ដែលមិនអាចផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការមន្ទីរពិសោធន៍បាន ។

២.៣ បញ្ហាដែលកំពុងជួបប្រទះ

ដើម្បីប្រើឧបករណ៍មន្ទីរពិសោធន៍បាន ទាមទារឱ្យមានអគ្គិសនីជាចាំបា ច់ ។ នៅកន្លែងដែលខ្ញុំធ្វើការ អគ្គិសនីមានប្រើ ប៉ុន្តែ ពេលខ្លះដាច់ ឬពេលខ្លះ ចរន្ត មិននឹងនរ រីឯឧបករណ៍ទប់អគ្គិសនី និង អាគុយងាយងងឹតខូច ហើយនៅ ពេល ដែលអគ្គិសនីដាច់ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការរបស់មន្ទីរពិសោធន៍ ឬការធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍ត្រូវបានផ្អាកដំណើរការ ។ ពេលខ្លះទៀត អគ្គិសនីត្រូវបានដាច់ដោយសារតែមន្ទីរពេទ្យពុំអាចរ៉ាប់រងថ្លៃអគ្គិសនីបាន ដោយហេតុថា អគ្គិសនីមានតំលៃថ្លៃ ។ នៅមន្ទីរពេទ្យ ក៏មានម៉ាស៊ីនភ្លើង ផងដែរ ប៉ុន្តែវាមិនមានដំណើរការស្រួលឡើយ ដូច្នេះហើយធ្វើឱ្យដំណើរការ របស់មន្ទីរពិសោធន៍ជួបការលំបាក ។

៣. សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ

ការងាររបស់បុគ្គលិកនៅមន្ទីរពិសោធន៍ គឺភាគច្រើនធ្វើការវិភាគដែល- មានដូចជា ការវិភាគឈាម ការធ្វើតេស្តឈាម ធ្វើតេស្តទឹកនោម រកមេរោគ-

ក្នុងលាមក ការធ្វើតេស្តរកជំងឺគ្រុញញាញ ការធ្វើតេស្តពេលបញ្ចូលឈាម
រកប្រភេទឈាម ជម្ងឺឆ្លង ភាពត្រូវគ្នានៃប្រភេទឈាម ។

សកម្មភាពជាចម្បងរបស់ខ្ញុំគឺ ផ្តល់ដំបូន្មាន និង ការណែនាំនិង កែលម្អ
ដើម្បីឱ្យមានតម្លាភាពនៃការធ្វើតេស្តឈាមនៅក្នុងតេស្តជីវៈគីមី (ជាតិស្ករ
និង ជាតិកូលេស្តេរ៉ូល AST/ACT នៅក្នុងឈាម) ដោយប្រើប្រាស់
ម៉ាស៊ីន ។ បុគ្គលិករួមការងារខ្ញុំម្នាក់ បានទទួលការអប់រំភាសាអង់គ្លេស និង
ផ្នែកបច្ចេកទេសក្នុង ការធ្វើតេស្ត ។ គាត់យល់អំពីគោលការណ៍ នៃការធ្វើ-
តេស្ត និង ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ច្បាស់ជាងបុគ្គលិកដទៃទៀត ។ ដូច្នេះ
ជំនាញធ្វើតេស្តក្នុង មន្ទីរពិសោធន៍ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ និង ការពិនិត្យ
លើទម្រង់របាយការណ៍ និង លទ្ធផល ទាមទារឱ្យមានការ ឯកភាពពីគាត់
ជាមុនសិន ។ ហេតុដូច្នេះហើយយើងមានការព្រួយបារម្ភចំពោះ ដំណើរការ
របស់មន្ទីរពិសោធន៍ប្រសិនបើគាត់ចាក ចេញពីមន្ទីរពេទ្យនេះ ។ ដើម្បី
បញ្ជ្រាបស្ថិតិបញ្ហានេះ ទាមទារឱ្យមានការបំពាក់បំប៉នសមត្ថភាព បន្ថែម
ចំពោះបុគ្គលិកដទៃ ទៀតនៅទីនោះព្រោះយើងមិនច្បាស់ ថាពួកគេអាច
អានលេខនៅ លើក្រាប រឺ ការណែនាំភាសាអង់គ្លេសអំពីបំប៉នរបស់
ប្រៀបបានរឺអត់ ។ ទោះបីជាគាត់អាចធ្វើការងារដោយទាំងនោះដោយ
ដៃក៏ដោយ យើងនូវតែ យកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការផ្តល់ការណែនាំបន្ថែម
ជូនគាត់នូវចំនុចដែល ខ្លះខាតដើម្បីឱ្យគាត់ចេះប្រើឧបករណ៍ទាំងនោះ និង
អាចដោះស្រាយចំពោះ កំហុសដែលកើតមាន ។

៤. តួនាទីដ៏ចាំបាច់របស់មន្ទីរពិសោធន៍នៅកម្ពុជា

នៅថ្ងៃអាទិត្យមួយ មានសម្លេងទូរស័ព្ទរោទិ៍ពីមិត្តរួមការងារខ្ញុំម្នាក់
“ថ្ងៃនេះយើងមានអ្នកជំងឺច្រើនណាស់មកកាន់មន្ទីរ ពេទ្យ តើអ្នកអាចមក
មន្ទីរពេទ្យបានទេ?” ។ នៅពេលដែលខ្ញុំទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យ ខ្ញុំបានឃើញ
មនុស្សច្រើនកុះករខុសពីធម្មតា ។ មានក្មេងស្រីជាច្រើនកំពុងសម្រាក
នៅលើគ្រែ ខ្លះនៅផ្ទាល់លើគ្រែ ទាំងក្នុង និង ក្រៅអាគារសម្រាក និង ក្រោម
ដើមឈើ ដែលមកជាមួយគ្រួសារគាត់ ។ បន្ទាប់ពីសួរព័ត៌មានលម្អិត យើង

ក៏បានដឹងថាមាន ឧបទ្វេវហេតុកើតឡើងក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរដែលនៅក្បែរ
នោះ ។ កម្មការនីប្រមាណជា ៣០០ នាក់ ពិបាកដកដង្ហើមនិងសន្ទប់ហើយ
ត្រូវបានបញ្ជូនមកមន្ទីរពេទ្យ ។ សំណាងល្អមិនសូវមានអ្នកជំងឺធ្ងន់ធ្ងរឡើយ
ហើយ ភាគច្រើននៃអ្នកជំងឺបានវិលត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញបន្ទាប់ពីបានបញ្ចូល
សេរ៉ូម ។ នេះមិនមែនជាឧបទ្វេវហេតុធ្ងន់ធ្ងរឡើយ ប៉ុន្តែ គួរតែមានមូល
ហេតុណាមួយចំពោះ ហេតុការណ៍នេះ ។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃមានកម្មការនី
ដែលធ្វើការនៅរោងចក្រមិនពេញចិត្តនឹងបរិយាកាសនៅធ្វើការ និងប្រាក់ខែ
នៅទីនោះ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ពួកគាត់ទទួលបានអាហារពុំគ្រប់គ្រាន់
ហើយអាហាររបស់ពួកគាត់ខ្វះសារធាតុចិញ្ចឹម ។ នៅពេលដែលកើតហេតុ
កម្មការនីសន្ទប់ដែលធ្វើឱ្យកម្មការនី ដទៃទៀតតក់ស្លុត និងស្ថានភាពរាល-
ដាលតៗគ្នា ។ បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យបាននិយាយថា នេះគឺជា “ការបញ្ហាផ្លូវចិត្ត
ដ៏ធំមួយដែលកម្មការនីទាំងនោះកំពុងជួប” ។

៥. បញ្ចប់សេចក្តី

សកម្មភាពនៃក្រុមសហប្រតិបត្តិការមិនអាចឈានទៅដល់ការផ្លាស់ប្តូរធំដុំដូច
គម្រោងវិជ្ជមាន ឡើយ ។ យើងបានផ្តល់ការជួយដល់ មន្ទីរពិសោធន៍ទោះ
បីជាយើង មិនមានបន្ទូលអ្វីជាក់ស្តែង ស្របពេលដែលមន្ទីរពិសោធន៍
នេះមាន ភាពល្អប្រសើរជាងមុនដោយជំនួយផ្សេងៗ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណា
ក៏ដោយយើងបន្តការជួយផ្តល់ជាដំបូន្មាន ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដោយសង្ឃឹមថា
នឹងមានការផ្តល់នូវលទ្ធផល មន្ទីរពិសោធន៍ដ៏ត្រឹមត្រូវ និង មានទំនុក-
ចិត្តពីវេជ្ជបណ្ឌិតក៏ដូចជាអ្នកជំងឺ ។

សូមទៅកាន់គេហទំព័រដែលមានអាស័យដ្ឋាន ដូចខាងក្រោម:

<http://www.jica.go.jp/project/cambodia/004/index.html>